

INFORMACE

Mapy, pohlednice a turistické prospekty najdete v cestovním a turistickém centru na ulici Kamenice, jen několik desítek metrů od Masarykova náměstí. Tel.: 491 420 420. Cenné informace o náchodské architektuře najdete také v prvním díle knížky Radovana

Lipuse a Davida Vávry Šumná města.
Odkazy na město a okolí:
www.mestonachod.cz
www.icnachod.cz
www.nachod.cz
Odkazy na architekturu:
www.modernista.cz
www.e-architekt.cz

Vila továrníka Bartoň od architekta Pavla Janáka

FOTO: VÁCLAV TRACHTA

→ Betonová hradba

Klikatící se silnicí vystoupáte až na zámek. Na jednom z nádvoří je vstup na speciální výstavu strašidel, na dalším kašna se zvonícími pramínky vody a v zámeckém příkopu si hraje dvojice medvěďů. Kromě velké prohlídky zámku si za deset korun můžete koupit samostatnou vstupenku na zámeckou věž.

Optimista ocení pohled z ptáčích perspektiv na Bartoňovu vilu. Pesimista si posteskuje, že na tradici meziválečné architektury navázali socialističtí projektanti. Náchod neobklopuje pouze betonová hradba vojenských bunkrů, ale i téměř neprostupná hráz paneláků. Že přitom i jednoduché bydlení může být vkusné a originální, poznáte na dalších náchodské vycházce.

Je potřeba opustit centrum města a vydat se do části zvané Babí. Na jejím konci u kapličky začíná úzká asfaltová cesta, vedoucí k vojenskému bunkru a dál k lesu. Mezi vzrostlými stromy je tu ukryto malé prostanství zvané Na Vyšehradě. Do jednoduché řady tu architekt Adolf Loos postavil nízké jednopatrové domky jako základ dělnické kolonie. Jednoduše řešené vstupy s několika schůdky bez zábradlí, hladká fasáda, rovná střecha a skromné pokoje. V bytech nebylo třeba rozlehlých místností, hlavním obývacím pokojem byly podlouhlé zahrádky za domem. Bez architektonického dohledu už vzalo leccos za své, ale při pečlivějším zkoumání uvidíte u některých vstupních dveří originální kliky a kování. ●

VÁCLAV TRACHTA

Broumovské skály a Stolové hory

Nabízený cyklookruh se startem i cílem v Polici nad Metují (asi 20 km severně od Náchoda) nás provede kolem Broumovských skal a středem polských Stolových hor. Celý okruh leží na jedné cyklotrase, značené červeným pásovým značením, v Polsku vede celá trasa po silnicích a s mapou bychom neměli mít orientační potíže. Pro nekalitní stav příhraničních komunikací doporučujeme horská kola.

Z Police nad Metují (část Velká Ledhuje) se vydáme po silnici do obce Suchý Důl (2) s kaplí P. Marie Lurdské, na křižovatce se dáme vlevo a kolem rybníka dojedeme do Hlavňova. Po pravé ruce máme zalesněný hřeben Broumovských stěn, který teď budeme objíždět. Z Hlavňova jsme nejbližší Hvězdě, výletnímu místu a křižovatce turistických tras na hřebeni Broumovských stěn. Pozlacená hvězda byla na dřevěném kříži, který stával na hraně skalního bloku od roku 1670, půdorys hvězdy má poutní kaple P. Marie Sněžné, kterou roku 1733 postavil opat Zinke podle projektu K. I. Dientzenhofera. Turistická chata (původně hájovna s hostincem) byla postavena v alpském slohu později (1856). Teď nás čeká stoupání nejprve po polní a lesní cestě, v závěru již po silnici na Honské sedlo (8). Silnice s námi traverzuje Honský Špičák, u louky se vzácnými stavačovými rostlinami z ní odbočujeme na zpevněnou cestu doprava a po ní dojedeme ke kapli P. Marie Hvězdy jitrní z r. 1802 s křížovou cestou. Čeká nás 1,5 km lesního terénu

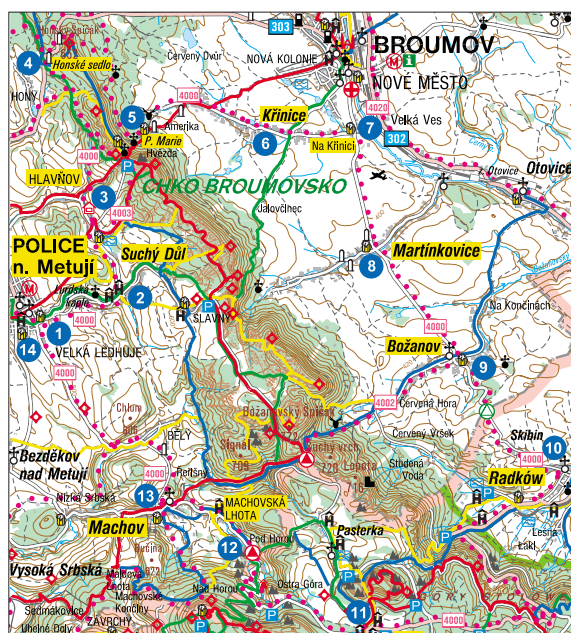
k restauraci Amerika. Ocitáme se z protější strany opět pod Hvězdou, k níž odtud vedou schody. Příjemně klesáme do obce Krínice (15,5). Silnice nás vyvede na křižovatku s restaurací u Broumova, ale značení nás vede po silnici od Broumova pryč do Martínkovic (20,5). Poslední obcí na silnici je Božanov (23) s pozoruhodným barokním kostelem sv. Máří Magdalény, zaklenutým kupolí s osmi výsečemi a s Mariánskou studánkou, u níž stojí poutní kaple Nanebevzetí P. Marie. Odtud po velmi špatné cestě stoupáme k turistickému hraniční-

mu přechodu Božanov (25) a po silnici sjíždíme do polského Radkova (27,5). Za městem je rekreační rybník s hlídáním parkovištěm kol. Pak už vjedeme do zalesněného Národního parku Stolové hory a zvolna stoupáme do turistického centra parku Karlůva (38,5). Bohatý výběr skalních měst je nutno navštívit pěšky, nejvyšší vrchol Stolových hor Szczeliniec Wielki (Hejšovina) těsně u Karlůva za vstupné a výhradně po značených cestách. Po „cestě sta táček“ klesáme zpět ke státní hranici, kterou přejíždíme na turistickém hraničním přechodu

Machovská Lhota (44) a klesáme ještě do Machova (46,5). Silnice nás odtud dovede přes obec Bělý zpět do Police nad Metují (52,5).

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

TRASA: Police nad Metují – cyklotrasa 4000: Suchý Důl (2) – Hlavňov (4,5) – Honské sedlo (8) – Kaple P. Marie Hvězdy jitrní (11,5) – Krínice (15,5) – Broumov, na Krínici (18) – Martínkovice (20,5) – Božanov, hraniční přechod (25) – Polsko: Radków (25,5) – Karlův (38,5) – Machovská Lhota, hraniční přechod (44) – ČR: Machov (46,5) – Police nad Metují (52,5).

MAPY: ● Krkonoše, Broumovsko, turistická mapa 1:100 000, edice Kartografie Praha č. 5

● Orlické hory a Broumovsko, cykloturistická mapa 1:100 000, edice KČT č. 10